röviden

Göncz-Kucan megbeszélés

● Budapest (MTI)

Vasárnap Göncz Árpád nem hivatalos munkatalálkozó keretében megbeszéléseket folytat Milan Kucan szlovén elnökkel Nemesnépen és Pártosfalván – közölte pénteken a köztársasági elnök szóvivője. A megbeszélésen várhatóan a többi között szóba kerül a két ország közötti határátkelés feltételeinek a javítása.

Hitel a hitelezőnek

● Budapest (MTI)

A Magyar Hitel Bank Rt. pénteken 50 millió dollár összegű középlejáratú hitel felvételéről írt alá szerződést a Fuji Bank, a Credit Suisse és az Union Bank of Svitzerland által vezetett szindikátussal. A három tekintélyes bankon kívül a szindikátusban további 12 neves nemzetközi bank szerepel. A befolyó pénz segítségével az MHB bővíteni kívánja a vállalati ügyfeleinek nyújtott középlejáratú kölcsöneit, és fokozza a középlejáratú finanszírozási tevékenységének versenyképességét.

Gyulát elkerülő út épül

● Gyula (MTI)

Csaknem egymilliárd forintos beruházással a jövő nyárra elkészül a 44-es nemzetközi főút Gyulát elkerülő részének első öt és fél kilométeres szakasza, s így a tervek szerint május 31-től már a gyulai belvárost elkerülve közlekedhetnek a magyar–román határátkelőt használók.

Az 5,5 kilométeres első szakasz burkolata 7,5 méter széles lesz, az útba összesen 135 ezer köbméter földet, 13 ezer 300 köbméter alapozó anyagot és 5300 köbméter aszfaltot építenek majd be; az érintett egyik gyulai vízmű-telep előtt védőerdőt telepítenek.

Debreceni találkozó

● Debrecen (MTI)

A volt nyugati hadifoglyok negyedik nemzetközi találkozója kezdődött meg pénteken Debrecenben. Az immár hagyományos évenkénti rendezvényre több mint félezer egykori nyugati hadifogoly érkezett a cívis városba külföldről és szerte az országból. Farkas Gáborné, a Nyugati Hadifoglyok Egyesületének elnöke a találkozón bejelentette: az ombudsman javaslatára az Alkotmánybírósághoz fordult a volt nyugati hadifoglyok kárpótlása érdekében.

Kevesebb beruházás

● Budapest (MTI)

Az első félévben a beruházások összehasonlító áron 7 százalékkal visszaestek, erre a célra összesen 425 milliárd forintot fordítottak a vállalatok és a költségvetés. Az építőipari termelés volumenindexe 8,4 százalékkal csökkent.

● *Híveknek és minden jóakaratú embernek*

Levél a kiútkereső Magyarországhoz

Néhány napja a társadalmi problémákról körlevelet adott ki a Magyar Püspöki Kar, mégpedig rendkívüli pásztorlevelet, melynek megszólítottjai nemcsak a katolikus hívek, hanem minden jóakaratú ember. A levél felelős kiadóját és bemutatóját, Gyulay Endre szeged-csanádi megyés püspököt kérdeztük erről a Magyarországon eddig példa nélkül álló dokumentumról.

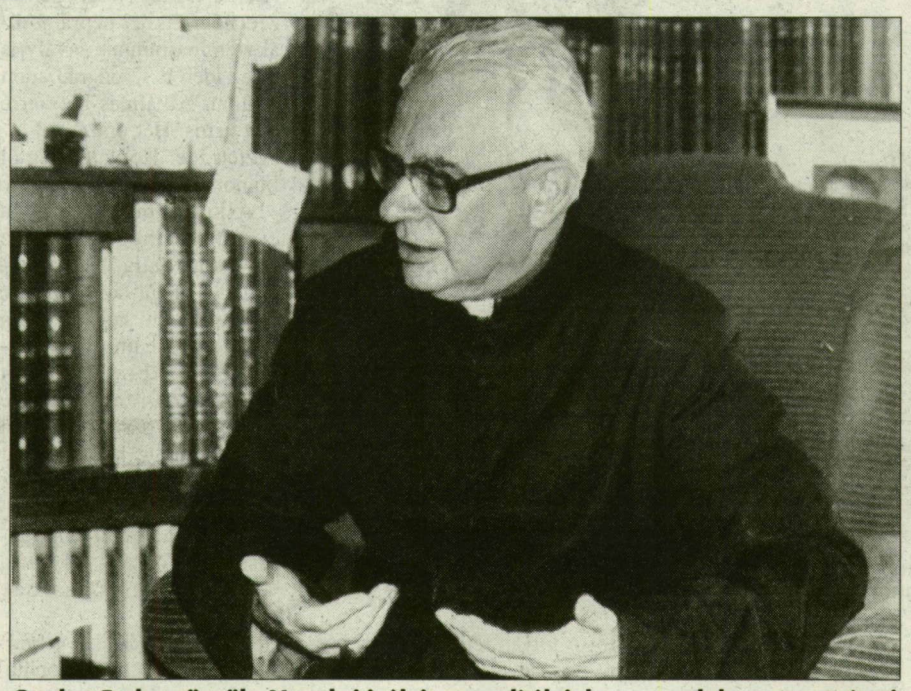

Gyulay Endre püspök: Nem kritizálni vagy elítélni, hanem valahogyan segíteni akarunk. *(Fotó: Miskolczi Róbert)*

● *A pásztorlevelet olvasva az embernek az az érzése, hogy a híveknek és a jóakaratú embereknek beszél, de nem nekik szól... Célba tud-e találni ez a dokumentum?*

– Az eredeti cél kettős volt. Először is el kell gondolkodtatni az embereket azon, hogy amiben élnek, abból bizonyos körülmények között van kiút és nem biztos, hogy az egyik vagy a másik párt találja meg a legjobb kiutat. A kiútkeresés közös kell legyen, nincs tehát utasítás arra nézve, hogy miként kell csinálni. A levél inkább azt szeretné megmutatni, hogy ha a társadalom elgondolkodik a megoldáson, akkor bizonyára lehetne találni kiutat. Nagyon hangsúlyoztuk a civil társadalom, a civil szerveződések szerepét is: olyan kapukat szerettünk volna megnyitni, amelyek félig-meddig ugyan nyitva vannak, de nem mindenki érzi azok igazi jelentőségét. A másik cél az volt, hogy bemutassuk: a pápai enciklikáknak komoly világegyházi tapasztalatuk van, ám meglehet, az emberek nem biztos, hogy megértik, vagy egyáltalán kézbe veszik a tömény egyházi nyelven írott dokumentumokat. Mi most ezeket az enciklikai részeket megpróbáltuk a felsorakoztatott problémák mellé közérthetően lebontani.

● *Imént említette a civil szerveződések félig-meddig nyitva álló kapuit. Csakhogy a civil társadalom a túléléssel van elfoglalva: ezeken a kapukon alig jár valaki.*

– Néha járnak. A nagy feszültségek idején például a szakszervezetek előjönnek, hogy a munkaadókkal vagy a kormánnyal veszekedjenek, de nem akkor kellene tűzoltóért kiabálni, amikor már ég a ház, hanem előbb kellene létrehozni egy folyamatos dialógust. A civil szervezeteknek minél nagyobb létszámuk és súlyuk van, annál hatékonyabban tudnak a másik oldallal dialógust folytatni. Ha bizonyos érdekcsoportok között egy közös cél érdekében nincs összefogás, akkor megoldás se lesz. Akkor lesz egy hatalom, amelyik dirigál. Nem szükségképpen politikai hatalom, lehet az pénzügyi is természetesen, egy (vagy több) bank például. Ezért lenne szükség a megoldást keresők önszerveződésére.

● *Önök lényegében négy területen vetik fel a társadalom nagy problémáit: a politika, a gazdaság, a civil szféra és a kultúra kerül szóba. Ugyanakkor tudjuk: a jelenlegi helyzet nem magától alakult ilyenné és nem magától rosszabbodik, tehát nyilván felelősök is vannak. A körlevél érezhetően ódzkodik ennek a kinyilvánításától...*

– Nem volt célunk, hogy felelősöket keressünk. Nem akartunk pellengérre állítani senkit és semmit, azzal, hogy az egész miatta van. Egyrészt egyáltalán nem lett volna igaz, hogy csak miatta van, másrészt nekünk nem az a célunk, hogy még nagyobb ellentéteket szítsunk, hanem pontosan az ellenkezője: indítsunk egy dialógust. Természetesen ezt a dialógust nem én és nem az egyház fogja levezetni, mi az emberek figyelmét akarjuk felhívni, s elgondolkodtatni őket. Nézzünk szét, mi történik körülöttünk, ne hazudjunk magunknak, és ne ködösítsünk. Vegyük tudomásul, hogy ez a helyzet, amelyre megoldást kell találni. Egy utat mi megmutattunk, de nem az egyház akarja ezt az utat kikövezni és főleg nem mi akarunk lenni a vezetője annak a járműnek, amelyen a többiek is haladnak. Nem vezetők akarunk lenni, hanem elgondolkoztatók.

● *A megoldás lehetősége mégiscsak a kormánypozícióban lévő emberek kezében van...*

– Ezért szól a levél minden jóakaratú emberhez, és megette a csuda, ha a vezetők nem jóakaratúak...

● *Kapott-e már visszajelzést felelős beosztású személyektől, esetleg kormánytagoktól?*

– Azt hiszem, egyelőre mindenki csak tanulmányozza a körlevelet. Én megpróbáltam a Parlamentbe is bejuttatni, bár Gál elnök úr úgy vélekedett, hogy ez a futárpostával nem mehet. Egyébként a körlevél úgy is fejeződik be, hogy nemcsak a hatalom, hanem mindenki részéről szívesen veszünk bármilyen véleményt. Ez egy folyamatos munka kezdete is lehet: mi a levelet kiadtuk, most majd kiderül, ki tart bennünket partnernek ahhoz, hogy visszhangot adjon. A két magyarországi protestáns püspök már válaszolt, és az apostoli nuncius is örömét fejezte ki a körlevél fölött. De a sajtóban sem olvastam egyetlen negatív véleményt sem.

● *Mi a véleménye, a pásztorlevél az utolsó pillanatban jött, avagy már az utolsó pillanat után vagyunk, s ami következik, az már egy latinamerikai típusú társadalom?*

– Az utolsó pillanat után még nem vagyunk. Az viszont lehet, hogy az utolsó pillanat most érkezett el. A körlevél gondolata egyébként már három évvel ezelőtt, tehát nem is a Horn-kormány alatt vetődött fel a Püspöki Karban. Az alapindíttatás az volt, hogy a magyar katolikus egyháznak nemcsak az evangéliumot kell hirdetnie, hanem az evangéliumot a társadalomban élve kell hirdetnie. Ez a szószékről nem biztos, hogy igazán sikerül, mert sok emberrel ott nem találkozunk. Emellett a bajok nagyon gyűltek, s a Püspöki Kar ezért döntött a körlevél mihamarabbi elkészítése mellett.

● *Azt tudjuk, hogy Ön a Püspöki Kar megbízásából a levél felelős kiadója. De kik az alkotók?*

– Egy sor keresztény szellemű tudós, akikkel sok és nehéz munkánkba került a szöveget összehozni. Miután elkészült, még sokan kézhez kapták, nem katolikusok és nem vallásosak is: az ő véleményüket beépítve készült el a végleges változat.

● *Önt kérték fel rá, Ön adta ki, Ön mutatta be a társadalmi igazságosságról szóló levelet. Biztosan tudja: úgy tartják számon, mint a társadalmi kérdésekben legaktívabban részt vevő magyar püspököt, aki a politikai ügyektől sem riad vissza...*

– Nem vállalok én politikai ügyeket..., legalábbis pártpolitikaiakat semmiképpen sem. A társadalom az természetesen más, ha ezt lehet politikának nevezni. Többször elmeséltem, hogy amikor engem hajdanában Békéscsabán behívtak az ÁVO-ra, ezt mondták: „Kérem, ha maga azt mondja, hogy egy kiló kenyér nagyon olcsó, akkor maga politizál és a mi malmunkra hajtja a vizet. De ha maga azt mondja, hogy egy kiló kenyér nagyon drága, akkor vegye tudomásul, hogy maga politizál és a mi pártrendszerünk ellen beszél". Ilyen értelemben valóban minden órában politizálok, mert megyek a boltba és azt mondom, hogy már megint emelkedett valaminek az ára.

Panek József

jegyzet

Pénzmozgás

Tudnak még meglepetéseket okozni az úgynevezett csomagküldő szolgálatok. Ezúttal ugyanis az egyszerű ember szemében nagyra nőtt Antal Imre audiokazettáról ösztökél az Isten lábának megragadására. Ha most egy héten belül válaszolok egy újabb csábító ajánlattevőnek, akkor megint rengeteg milliót nyerhetek. Mindössze egy könyvet kell megrendelnem, és máris enyém a fél világ, de minimum a sok száz ajándéktárgy egyike.

A kazettát nem az első mozdulattal dobtam a szemetesbe – előbb meghallgattam, s közben elgondolkodtam, mint mozog a pénz. Lelki szemeim előtt megjelent, amint eladnak sok-sok könyvet, annak az árából vesznek is nyereményeket, meg nem is, adnak is pénzt a szegény halandónak, meg nem is, jogászokat fizetnek, hogy az ügyletet jól körülbástyázzák, számítógépes hálózatat alakítanak ki, nyomtatványokat nyomtatnak, postára költenek, embereket, s Antal Imrét fizetnek.

Egy kicsi könyv ekkora hasznot tud hozni, nyiván úgy, hogy sok a joghézag és sok pénz zsebből zsebbe vándorol. Sok alkalmazott után nem fizetnek tb-t, ők az egyéni vállalkozók, akik majd veszteségesre futtatják ki a vállalkozásukat, tehát adót sem fizetnek. Jól ki van mindez találva. A makói hagymás is pontosan tudja, jobban jövedelmez a termés, ha feketén alkalmaz hagymaszedőket, a kőműves vállalkozónak pedig több marad, ha tb-terhek nélkül falaztatja a házakat. Holott a lakók, az építőközösség a bruttó árat fizeti.

Jó hír, hogy új törvénytervezet készül, s azokat, akik feketén foglalkoztatnak embereket, akár 3 millió forintra is megbüntethetik az eddigi 50 ezer forint helyett. A kicsiket biztosan féken tartja ez az összeg. De a nagyokat is elgondolkodtatja.

Három millió forint... Pontosan ennyit nyerhetek készpénzben, ha hiszek Antal Imrének.

Fehér Klára

MODUL BAU
BRAMAC-AKCIÓ!
Pannon tetőcserép –20%,
Alpesi tetőcserép –10%,
kedvezménnyel kapható!
Szeged, Csongrádi sgt. 27. Tel.: 62/491-022.
Dorozsmai u. 5–7. Tel.: 62/311-092

Feketegazdaságról, új munkakönyvről

● Zalaegerszeg (MTI)

A hazai szakképzés túljutott a krízisen, s ma már mintegy 50 ezer, vállalkozók által létrehozott gyakorlati szakképző bázis működik az országban – mondta el *Kiss Péter* pénteken Zalaegerszegen. A munkaügyi miniszter új szakképző műhelyeket adott át a Zala Volán Rt. telephelyén.

Az átadást követő sajtóbeszélgetésen Kiss Péter arról szólt, hogy a kormány tovább folytatja a feketegazdaság elleni küzdelmet, szigorítja a munkaügyi ellenőrzéseket; az Országgyűlés szeptember 9-én kezdi meg az erről szóló törvénytervezet tárgyalását.

Az új jogszabály várhatóan olyan hatósági jogkört ad a munkaügyi ellenőrök kezébe, melynek alapján indokolt esetben akár karhatalmi eszközökkel lehet megakadályozni a feketefoglalkoztatást. A szabálysértők az eddigi legmagasabb összeg 50 ezer forint helyett 3 millió forintos rendbírságot is fizethetnek. Annyi máris bizonyos, hogy kétszázzal nő – a jelenleginek a duplájára – a munkaügyi ellenőrök száma, így a mostani évi 15-20 ezer munkaadóval szemben 60-70 ezer vállalkozás, cég ellenőrzésére lesz lehetőség.

A kormány a bérek közterheinek csökkentésével kívánja érdekeltté tenni a munkáltatókat abban, hogy a szabályoknak megfelelően foglalkoztassák alkalmazottaikat.

A munkakönyv bevezetésével kapcsolatban Kiss Péter közölte: már eldőlt, hogy milyen adatok kerülnek az 1997. január 1-jétől használandó, foglalkoztatási könyvnek nevezett dokumentumba. Elkészült a könyv formájának a tervezete, és most tárgyalnak arról, hogy az új nyilvántartási rendszer bevezetésének anyagi terhei kikre háruljanak.

Drágul a cukor

● Budapest (MTI)

A cukorpiacon negatív árverseny alakult ki, mert minden gyár szeretné megőrizni piaci részesedését. Ezért a gyárak az idén valószínűleg újból veszteségesek lesznek, a második félévben ugyanis nem lehet az árat annyira emelni, ami ellensúlyozná az első hat hónap veszteségeit. Ahhoz, hogy a termelés és az értékesítés minden szereplője nyereséghez jusson – a Cukor Terméktanács szakértői szerint – a termelői árat 110 forint körül kellene kialakítani, ami 130 forintos fogyasztói árat jelentene.

Cukorgyáraink eltérő mértékben ugyan, de áraik emelésére készülnek.

Szamaritánus piknik

● Balatonfüred (MTI)

– Tárgyaljanak körültekintő szeretettel – ezekkel a szavakkal nyitotta meg *Göncz Árpád* pénteken Balatonfüreden a szamaritánus közép-európai pikniket.

Ma Magyarországon – mondta el a köztársasági elnök – a korábbi gondoskodó egészségi szociális rendszer lebontásával, átalakításával küszködünk, amelyet a lehető legkevesebb veszteséggel kell megvalósítani.

Oly módon, hogy a folyamat végén jobb ellátásban részesüljön a beteg, és színvonalasabb ápolásba az arra rászoruló.

Napjainkban még az ápolás és a gyógyítás egy rendszerben valósul meg, amelyet szét kell választani, mindehhez szükségünk van más országok tapasztalataira is.

Az első magyarországi szamaritánus piknik alapvető célja, hogy párbeszéd alakuljon ki a volt szocialista országok, valamint a nemzetközi szervezet korábbi tagországai között.

Augusztus 25-én záródokumentum aláírásával fejeződik be a nemzetközi találkozó, amelynek résztvevői tíz országból érkeztek.